

2021

BELEIDSPLAN VEILIGHEID & GEZONDHEID

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	Pag. 3
Hoofdstuk 2	Missie, visie en doel	Pag. 4
Hoofdstuk 3	Grote risico's	Pag. 5
	Fysieke veiligheid <ul style="list-style-type: none"> • Vallen (van hoogte) • Vergiftiging • Verbranding • Verstikking • Verdrinking • Verkeer 	Pag. 5
	Sociale veiligheid <ul style="list-style-type: none"> • Vermissing • Kindermishandeling 	Pag. 8
	Gezondheid <ul style="list-style-type: none"> • Besmetting via lucht • Besmetting via handen • Besmetting via voedsel en water • Besmetting via oppervlakten • Besmetting via dieren 	Pag. 9
Hoofdstuk 4	Kleine risico's	Pag. 11
Hoofdstuk 5	Thema's uitgelicht <ul style="list-style-type: none"> • Grensoverschrijdend gedrag • 4 ogen principe • Achterwacht regeling 	Pag. 13
Hoofdstuk 6	EHBO	Pag. 16
Hoofdstuk 7	Communicatie en afstemming	Pag. 17
Hoofdstuk 8	Ondersteuning en melding klachten	Pag. 18
Bijlage 1	Protocol Hitte	Pag. 19
Bijlage 2	Protocol Vermissing	Pag. 20
Bijlage 3	Stappenplan (bijna) ongevallen	Pag. 23
Bijlage 4	Calamiteiten	Pag. 25
	Inleiding Wat zijn calamiteiten	Pag. 26
	Mogelijke soorten calamiteiten Brand Ongevallen Calamiteiten rondom ophalen van het kind Ongewenste personen Overval of ongewenste indringers Schietincident Inbraak Calamiteiten veroorzaakt door apparaten	Pag. 26
	Nazorg	Pag. 27

1. Inleiding

Bij KinderKade vinden we het erg belangrijk dat de kinderen in een veilige en gezonde omgeving verblijven. Het blijft echter altijd anders dan bij je/jullie thuis.

We hebben met zorg een mooie, rustige, prettige en gezellige omgeving gecreëerd. We zijn ons ervan bewust dat de kinderen bij ons altijd risico's lopen op het gebied van veiligheid en gezondheid en we kunnen nooit helemaal uitsluiten dat er ongelukken gebeuren of dat er een kind ziek wordt. Zeker waar we met zoveel bij elkaar zijn en dan ook nog eens op een boerderij met allerlei dieren. Deze dingen horen wat ons betreft ook bij het leven en opgroeien. Wij zijn voorstander van mogen (uit)proberen, vallen en opstaan, uitzoeken, leren durven, ontdekken, uitvinden en vies worden, zonder fluwelen handschoenen en steriele omgeving.

We leren de kinderen om te gaan met risico's door afspraken te maken en regels op te stellen op het gebied van veiligheid en gezondheid. Daarnaast hebben we dit beleidsstuk en een aantal protocollen opgesteld waarin wordt omschreven welke regels we gemaakt hebben en hoe we bepaalde handelingen stap voor stap uitvoeren. Zo ook wat te doen als er bepaalde calamiteiten zijn. We staan open voor verbeteringen c.q. tips en we vragen jullie als ouders om ook alert te zijn op risico's en gezondheid, zoals bijvoorbeeld zieke kinderen en besmettingsgevaar of onveilige situaties.

Fieke is verantwoordelijk voor dit Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elke teamvergadering een thema of een onderdeel van dit beleidsplan op de agenda staan.

Fieke maakt jaarlijks een planning en indeling voor de groepsleiding. De groepjes bereiden een quiz, (vragen)spel, puzzel of iets dergelijks voor om op die manier het Team te betrekken bij de inhoud van dit beleidsstuk. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid en waar nodig aan te passen. Tevens zal Fieke tijdens werkoverleggen aandacht geven aan dit beleidsplan en het pedagogisch beleid door met de groep te bespreken waar ze op gebied van risico's en gezondheid en pedagogisch tegenaan lopen.

Groepsleiding meldt onveilige situaties direct aan Marit zodat zij actie kan ondernemen. Minder dringende zaken kunnen op de kluslijst of wachten tot een werkoverleg/teamvergadering.

Mijn vraag is of iedereen die ziet, ervaart, ontdekt dat er in dit beleidsstuk iets niet klopt, het aan mij doorgeeft zodat ik kan aanpassen en/of in gesprek kan gaan waarom het anders gaat in de praktijk of dat er iets mist of veranderd is of nodig is om te veranderen.

Op deze manier houden we dit beleidsplan actueel.

Daar waar wij ouders schrijven kun je ook ouder/verzorger(s) lezen.

2. Missie, visie en doel

Missie:

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde KDV en BSO. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Visie:

KinderKade staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit passie en plezier.

We willen een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van jullie kinderen. Het blijven prikkelen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten en uitdagende situaties vormen voor ons een belangrijk onderdeel. Een veilige, gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles.

Spelen, vrij zijn, dieren, een bult of een schram, plezier en vies mogen worden is ons motto!

Doel:

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen dit beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's,
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's
- 3) nadenken over hoe om te gaan met kleine risico's
- 4) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met andere betrokkenen.

Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Zie hiervoor ook onze protocollen in de bijlagen en protocollen ten aanzien van Hygiëne, Veiligheid en Ziekte in de map in de witte kast bij de trap in het hoofdgebouw.

Alle beleidstukken en protocollen zijn ook te vinden op de site.

3. Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op KinderKade kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's waarvoor we maatregelen nemen verwijzen we naar de protocollen in de map in de witte kast bij de trap in het hoofdgebouw.

Kijk voor meer informatie voor bij je thuis of als professional Kinderopvang bij: www.veiligheid.nl

Wanneer een ongeluk zich voordoet dan volgen we het Stappenplan (bijna) ongelukken. Zie bijlage 3.

Fysieke veiligheid:

De volgende risico's zijn gedefinieerd als grote risico's. Zie ook:

<https://www.veiligheid.nl/kinderveiligheid/spelen/risicovol-spelen> dit principe onderschrijven wij.

Vallen (van hoogte)

- Risicovol zijn de commodes, daarom blijven we er altijd bij als een kind op de commode gaat/licht. Onder begeleiding gaan de kinderen (vanaf ca. 1 jaar) het trapje op omhoog en op dezelfde manier weer omlaag (voeten eerst dus) zodat je houvast hebt aan de treden en zijkant.
- Een ander risico is de tafels: de jongste kinderen willen daar nog wel opklimmen vanaf de bank die eraan vast zit. We zijn alert hierop en hebben juni 2019 de tafels bij Korenbloemen vervangen voor veiliger exemplaren. Een losse kinderstoel (met tuigje) kan ook een oplossing zijn. Daarnaast zijn er nog stoeltjes (met tuigje) die op/in de banken passen.
- Ook de bedden zijn risicovol. Van een aantal bedjes is de bovenkant open, daarom leggen we daar de jongsten kinderen die nog niet kunnen klimmen. Met ouderen die het gevaar al wel snappen kunnen we afspreken dat ze blijven liggen. We blijven in de slaapkamer tot iedereen slaapt. Via de babyfoon kunnen we direct horen wanneer er iemand wakker wordt zodat we diegene uit bed kunnen halen. We gaan ook elk half uur kijken door het raampje van de slaapkamers. De bedden zijn inmiddels voorzien van een extra balk zodat de kinderen er minder makkelijk uit kunnen klimmen.
- Bij val van een hoogte die 2x de lengte heeft van het kind laten we ouders altijd de huisarts raadplegen. Ook als een kind goed reageert en direct huilt.
- Bij kinderen met een verhoogd risico zoals bijvoorbeeld Hemofilie zijn we alerter op vallen, stoten en blauwe plekken. Dan bellen we direct ouder(s) om te overleggen.
- Vanwege onze babygroep en verticale groepen kiezen wij ervoor geen speeltoestellen zoals klimrek, glijbaan, wipveer e.d. te plaatsen in de KDV-tuin. De baby's hebben een afgeschermd stukje waar ze ongestoord kunnen buiten spelen. En ze kunnen natuurlijk ook gebruik maken van de grote KDV-tuin.
- Trap (van de trap af vallen). Kastanjes (3-jarigen) en Klavers (4-jarigen) bevinden zich op de eerste verdieping in het hoofdgebouw. Dat betekent dat kinderen meerdere malen per dag de trap op en af lopen om naar hun groep te gaan of juist naar buiten te gaan. De kinderen mogen de trap pas afgaan als de groepsleiding het hekje heeft open gemaakt en toestemming heeft gegeven. De kinderen lopen de trap af in een rij, in rustig tempo en houden zich daarbij vast aan de leuning met hun rechterhand. Op de trap wordt niet geduwd, getrokken of gerend. Dit geldt ook voor trap op. Kinderen kunnen de trap pas op als het beneden-hekje wordt geopend door de groepsleiding. Kinderen lopen de trap op, zich vasthoudend aan de leuning met hun linkerhand. Het komt voor dat tijdens buitenspelen een kind alleen de trap op en af moet om naar de wc te gaan. De Kastanjes leren we dan om bij Klaprozen en Korenbloemen naar de wc te gaan. Vanaf 4 jaar leren wij kinderen om – als we buiten spelen – bij de Klimop en Kamperfoelie ("grote BSO") in het bijgebouw naar de wc te gaan.
- Rennen doen we op het gras: als je valt dan val je zacht. Vallen op gras geldt ook voor klimmen op de boomstam (KDV) of klimtoestel (BSO-tuin). Regels zijn gemaakt die als doel hebben dat de 'toestellen' bewust worden gebruikt. Zo wordt er op het BSO-klimtoestel niet geklommen op sokken want dat maakt het glad en onvoorspelbaar. Bij het klimmen houd je je stevig vast aan de touwen en afspringen kan je doen als je er vertrouwen in hebt dat je het kan. Er wordt niet geduwd en getrokken op het toestel, het is hoog en dat is echt onveilig. Hoog klimmen vinden wij een mooie uitdaging van verleggen van grenzen en werken aan zelfvertrouwen. We laten kinderen het zelf doen (alle leeftijden) zodat ze hun lichaam leren gebruiken en gaan voelen/merken wat ze (aan)kunnen en durven. Wel stimuleren we om zelf te doen.

- Trampoline BSO: er zijn weinig regels over het aantal kinderen tegelijkertijd op de trampoline, wel omtrent hoe zich te gedragen. Dit is ook afhankelijk van de samenstelling van de groep kinderen op dat moment. Op de trampoline spring je en kunstjes kun je alleen doen als je daar ruimte voor krijgt – dat betekent dus duidelijk overleggen en om de beurt doen i.v.m. ongelukken. Op de trampoline blijf je zoveel mogelijk van elkaar af, stoeien doe je op het gras net als duwen en trekken. Nu en dan dienen we de regels scherper aan te zetten als we merken dat er ongelukjes gebeuren of dat groepjes de regels negeren.
- Hooizolder BSO (Kamperfoelie) De hooizolder is een geweldig hoekje waar kinderen vanaf 7 jaar zich even kunnen terugtrekken. Het wordt beklommen door een ladder en verlaten door een glijbaan. Regels hierbij zijn: rustig beklimmen, bewust bezig zijn met klimmen of afglijden, elkaar de ruimte geven zonder duwen/trekken. Aan het einde van de glijbaan is een mat vastgezet om de 'landing' te verzachten. Wij hebben ervoor gekozen om dit een hoekje voor kinderen vanaf 7 jaar te maken omdat wij erop vertrouwen dat zij vanaf deze leeftijd met ons gemaakte afspraken en gedragsregels kunnen snappen en navolgen.

Vergiftiging

Roken/Medicijnen/Gif

- Het gehele huis is rookvrij! Roken mag op onze parkeerplaats achter de BSO. Peuken direct in de container op het erf, nadat ze natgemaakt zijn met water! Dit geldt ook voor ouders!
- Medewerkers zorgen dat hun tassen/jassen met rookwaar en/of medicijnen buiten bereik van kinderen opgeborgen worden. Dit kan naar eigen keuze in het CV-hok, kantoor, trapkast of in de hooizolder kast.
- Mocht een kind medicijnen nodig hebben dan doen wij dat alleen na ondertekening van de ouder van de medicijnverklaring (zie ook ons Protocol Ziekte).
- De printer gebruikt toner en bevindt zich op kantoor. Kinderen zijn hier onder begeleiding. Wanneer er niemand op kantoor is (of in bespreking) dan is de deur gesloten.
- Was- en schoonmaakmiddelen staan hoog op de plank in het afgesloten washok en in het afgesloten CV-hok. Let erop dat de schoonmaakmiddelen op de groep ook hoog weggezet worden!!
- Gif wijzer is aanwezig op elke groep
- Veel medewerkers hebben een EHBO app en er is elke dag een medewerker met EHBO-diploma aanwezig en/of een BHV-er.
- Bij vergiftiging van welke aard dan ook bellen we direct 112

Verbranding

- Als kinderen in de keuken komen zijn ze onder begeleiding. We vinden het wel belangrijk dat ze weten wat er in een keuken gebeurt en wat de gevaren kunnen zijn. Zo kan een oven heet zijn en daar blijf je van af. De ovenruit in de centrale keuken heeft een hitte-beschermer. Degene die het eten opwarmt is ten alle tijd in de buurt en houdt toezicht.
- De keuken wordt gebruikt om koffie en thee te zetten, fruit en brood klaar te zetten en de lunch/avond eten warm te maken. De kinderen vinden het erg leuk om mee te helpen met de karren klaar maken en dat stimuleren wij. Ook kan er wat gekookt/gebakken worden met de kinderen. Dit alles gebeurt altijd onder begeleiding.
- Het snoer van de waterkoker is vastgemaakt aan het aanrecht. We letten op dat kinderen uit de buurt blijven als we water koken. De koffiemachine staat weggewerkt in een kastje. De radio en telefoon staan ook op het aanrecht. We letten erop dat de kinderen van de snoeren afblijven.
- Stopcontacten hebben kind beveiligingen.
- Thee doen we in thermoskannen en de kopjes zetten we hoog weg. We drinken thee zonder kinderen op schoot. Voor de kinderen laten we de thee eerst afkoelen voordat we deze uitschenken, evt. aanlengen met koud water.
- Bij Klimop en Kamperfoelie worden de metalen ombouwen van de kachels heet in de winterperiode. We leren kinderen dat ze erbij vandaan blijven.
- Zonverbranding: Van april t/m september smeren we de kinderen in met liefst factor 50 (zie ook ons Protocol Hitte: bijlage 1)
- Bij ernstige verbrandingen met 2^e graad brandwonden dan gaan we direct naar de huisarts of 1^e Hulp (en bellen de ouders)

Verstikking

Wiegedood voorkomen (KDV)

- We leggen een baby altijd op de rug te slapen, tenzij ze zelf kunnen draaien en zelf op hun buik gaan liggen. Als ouders vertellen dat hun kind alleen lekker slaapt op de buik dan willen wij dit wel volgen.
- We voorkomen dat een baby/kind te warm ligt: de temperatuur voor een slaapkamer houden we op 16-18 graden. We dekken ze niet te warm toe: of slaapzak of deken, niet allebei (tenzij het onder de 16°C is in de slaapkamer of het buitenbed). We zetten een ventilator of airco aan waar nodig. Raam staat open in de slaapkamer voor de frisse lucht.
- We gebruiken slaapzakken (winter en zomer varianten) geen dekbedjes/hoezen en bij koude een deken zodat een kind niet oververhit raakt. In de zomer alleen dunne slaapzakken of soms alleen rompers met een katoenen Koeka-deken of bij meer dan 25 °C alleen een lakentje.
- We hebben veilige bedden. We hebben ook 3 Leanders en een wandelwagen voor baby's (en ouders) die het prettig vinden om beschut en/of buiten te slapen.
- We gebruiken geen kussen, hoofd- en zijwand beschermers, zeiltjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in bed.
- We gebruiken een (baby)slaapzak of maken het bed kort op, zodat de voetjes tegen het voeteneinde liggen en het dekentje tot hun schouders komt.
- We gebruiken geen (hydrofiele) doeken op de ogen om het donker te maken. Dit vanwege warmte stuwing en gevaar dat het over het hele gezicht kan komen/schuift, met kans op verstikking.
- We leggen een kind nooit vast in bed. Tenzij ouders vragen om en akkoord gaan met inbakeren. Dit bekijken we per kind en altijd in overleg met ouders. We passen een goede techniek toe bij inbakeren (zie ook www.inbakeren.nl). We hebben ook speciale bakerzakken voor wie niet kan inbakeren.
- We controleren een kind extra bij koorts en dekken het niet te warm toe.
- We bakeren niet in als een kind koorts heeft of als het warmer is dan 23°C.
- We controleren elk ¼ uur de temperatuur van een kind door aan voeten of hals te voelen.
- We roken niet in en om het huis.
- We zorgen zoveel mogelijk voor rust en regelmaat.
- We houden voldoende toezicht door te kijken, luisteren en gebruiken babyfoons.
- Box: Alleen de kinderen die liggen en net kunnen rollen mogen in de box. Zodra ze zich gaan optrekken leggen we hen niet meer in de box, dan heb je meer ruimte nodig en ga je op de grond verder oefenen en ontwikkelen.
De box wordt alleen gebruikt voor kinderen, het is geen opslag plaats. We leggen er geen speelgoed in dat als opstap kan dienen.
- De slaapkamer maken we niet te donker zodat we de kinderen kunnen zien of ze lekker liggen, niet te bloot of te warm, of misschien onder een deken gekropen zijn.
- <https://www.veiligheid.nl/kinderveiligheid/slapen/veilig-slapen/wiegedood>
- <https://www.consumentenbond.nl/veilig-slapen>

Verdrinking

Zwembad in de tuinen

We houden permanent toezicht bij de zwembadjes in beide tuinen. We spreken per keer af wie er toezicht houdt. Als je weg moet of loopt dan draag je je taak over aan je collega, zodat er altijd permanent toezicht is op de badjes. Er kan dus geen telefoon of kletspraatje bij! Weet dat een bodempje genoeg is om te verdrinken.

Na gebruik legen we de badjes, maken we ze schoon en ruimen ze op.

Het zwembad voor de BSO is te groot om elke dag te legen en op te ruimen. Hiervoor gebruiken we speciale schoonhoud tabletten en een filtersysteem. Ook hier geldt dat er toezicht is en alleen kinderen met zwemdiploma mogen in het grote bad zonder zwembadjes. Kinderen zonder zwemdiploma mogen in het bad met zwemvest. Degene die bad-dienst heeft mag alleen weglopen als hij zijn taak overdraagt aan een ander. Dit betekent letterlijk constant oog op het zwembad en wat daarin gebeurt. Het zwembad kan pas open bij voldoende personeel (en dus toezicht). Het kan daarom zijn dat de oudste groep, die allang alleen kan zwemmen toch moet wachten. Hoe moeilijk ook voor hen,

wij zijn verantwoordelijk voor alle kinderen en alle leeftijden en willen geen risico lopen op ongeluk/verdrinking/calamiteit, daar is het zwembad te groot en te diep voor.

Sommige groepsleidsters vinden het leuk om mee te zwemmen of in de badjes mee te spelen, vaak tot groot plezier van de kinderen. Wij staan dit toe, uiteraard in gepaste kleding, en op die manier ben je ook nog eens dichtbij als er wat gebeurt.

Sloot

De sloot rondom de BSO-tuin is afgeschermd met een hek. Als er een bal over het hek geschopt is, hebben we de regel dat alleen de oudsten vanaf 7 jaar de bal mogen halen als de bal zich aan de zijkant bevindt (tussen onze tuin en het koeienveld). En uitdrukkelijk nadat dit aan de groepsleiding is gevraagd, deze toestemming heeft gegeven en er goed gekeken is of er geen auto op het punt staat weg of op te rijden bij de parkeerplaats. Of als de groepsleiding mee kan lopen kan dit ook voor de jongere leeftijd gelden. Als de bal aan de kant van de Noordpolderweg over het hek in de sloot is gevallen wordt deze uitdrukkelijk samen met de groepsleiding opgevist of door Anja of Piet.

Naast de Klimop en Kamperfoelie groep (op het erf van de boerderij) loopt een brede sloot, parallel aan de Noordpolderkade. Er is een hek geplaatst aan de achterkant van het gebouw zodat de BSO-kinderen niet direct de parkeerplaats op kunnen rennen. Aan de voorkant is een hek geplaatst tussen de twee panden, zodat (KDV)kinderen niet direct het erf en/of richting sloot kunnen. We lopen dagelijks langs deze Noordpolderweg en -kade als we de kinderen uit de Jozefschool halen. Dan zijn we met minimaal 2 medewerkers om hen te begeleiden. We leren kinderen loopregels aan zodat zij bewust worden van gevaar: rustig lopen, aan de rand van de weg lopen i.p.v. midden op de weg, om je heen kijken of er verkeer aankomt. We blijven dat dagelijks en de hele looproute herhalen. Net als stilstaan in de berm als er een auto/tractor/vrachtwagen aankomt.

Verkeer

Op het erf van de boerderij rijden tractors en vrachtauto's. Er is een hek geplaatst om de oversteek tussen Klimop + Kamperfoelie en het hoofdgebouw veilig te maken. We leren de kinderen om goed op te letten en om zich heen te kijken. Kinderen komen altijd onder begeleiding op het erf en we leren ze gedragsregels aan: rustig lopen, wachten, eerst om zich heen kijken, zonder duwen -dringen -trekken aan elkaar. Ook tijdens de wandeling van de Jozefschool naar KinderKade komen we verkeer tegen op de Noordpolderweg, onder begeleiding van minimaal 2 medewerkers. We leren de kinderen in het gras stil te staan als er een auto aankomt en kijken in de richting van de auto zodat we weten wat deze doet en er voldoende ruimte is voor auto's, vrachtwagens en tractors om te passeren. Tijdens het buiten spelen van de BSO zetten we verkeerspoppetjes op de parkeerplaats. De kinderen kunnen dan fietsen, skelteren etc. We leren de kinderen dat de poppetjes de grens zijn en deze worden rond half 5 weggehaald voor de eerste ouders weer komen om hun kind op te halen.

Sociale veiligheid de volgende risico's zijn gedefinieerd als grote risico's:

Vermissing

Preventief beleid.

Groepsleiding noteert en controleert welke kinderen worden gebracht en gehaald.

- Ouders vertellen ons dat hun kind door een ander wordt gehaald.
- Een kind wordt niet meegegeven aan onbekende personen. In twijfelgevallen wordt er contact opgenomen met de ouders voor toestemming (ook als bijv. opa of tante die al vaker is geweest maar wij niet hebben gehoord dat diegene kwam halen).
- Kinderen vragen aan de groepsleiding om naar buiten te gaan.
- BSO-ouders geven van tevoren toestemming of op een "KinderKade" dag bij een vriendje gepeeld mag worden.
- Kinderen van 0-4 jaar blijven altijd onder het oog van de groepsleiding.
- Jonge kinderen kunnen in principe onze deuren niet zelf openen (uitzonderingen daargelaten) maar er is toezicht (vier-ogen-principe) en een kind komt altijd eerst langs de ramen van de Klaprozen en dan op ons parkeerterrein.
- Aanwezige kinderen KDV worden op het bord in de groep geschreven en in het chromebook aangevinkt.
- BSO vinkt bij het ophalen van school de kinderen aan in de tablet.

- BSO-kinderen worden opgewacht op afgesproken plek, waar een hek omheen zit. Groepsleiding telt de kinderen en let op dat ze met hen meegaan als het hun dag is om naar de BSO te komen.
- Ouders geven vooraf telefonisch of via de mail door als een kind niet van school hoeft te worden opgehaald door ons.
- Oudere kinderen (vanaf groep 3) komen zelf naar de afgesproken ophaalplaatsen toe. We vertellen ze dit na elke zomervakantie als de groepen veranderen.
- Groepsleiding telt de kinderen voor vertrek, tijdens het lopen en na aankomst.
- Opgehaalde kinderen van de BSO worden afgevinkt in de tablet.
- Bij KDV worden kinderen op het bord doorgestreept en in het chromebook afgevinkt als ze zijn opgehaald.
- In geval van ontstaan van vermissing (een kind dat aanwezig zou moeten zijn en er niet is, een kind dat er was maar ineens afwezig is) gaat het Protocol Vermissing van kracht. Zie hiervoor bijlage 2

Kindermishandeling

Zie hiervoor www.ougeo.nl voor veel informatie en onze meldcode waarin in elk geval het volgende is terug te vinden. De Meldcode Kindermishandeling-app is slim om op je telefoon te hebben.

Stappenplan: 5 stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

- *Stap 1.* In kaart brengen van signalen. Observeren. Signalenlijsten en observatie formulieren en documenteren. (iedereen)
- *Stap 2.* Collegiale consultatie: Overleggen met directe collega's en aandachtfunctionaris. En eventueel raadplegen van Veilig thuis. Documenteren!
- *Stap 3.* Gesprek met de betrokkene(n) /ouders (aandachtsfunctionaris + betrokken medewerker) Documenteren en ondertekenen.
- *Stap 4.* Wegen van het huiselijk geweld aan de hand van afwegingskader – bij twijfel altijd contact met Veilig Thuis. Aandachtsfunctionaris beoordeelt de risicotaxatie – weegt af en documenteert.
- *Stap 5.* Beslissen aan de hand van het afwegingskader: Is melden noodzakelijk en is hulpverlening (ook) mogelijk?

Veilig thuis is ten alle tijden en bij elke stap uit het stappenplan te raadplegen.

Taken/verantwoordelijkheden: Puck is momenteel aandachtsfunctionaris en begeleidt het stappenplan. Fieke zal haar hier in ondersteunen naar behoefte. Marit is eindverantwoordelijk.

Gezondheid: de volgende risico's zijn gedefinieerd als grote risico's:

Zie hiervoor ook ons Protocol Hygiëne. Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:

Verspreiding via de lucht:

- *Groepsruimtes:* Het luchtcirculatiesysteem zorgt voor een constante zuivere luchtkwaliteit. We houden dit in de gaten met speciale meetapparatuur bij de Krokussen. Het streven is dat elke groep een CO2 meter krijgt. Ramen en/of deuren gaan open als de meting te hoog uitvalt. Het systeem wordt minimaal 1x per jaar schoongemaakt (contract via Anja en Piet van de boerderij). Voordat de kinderen 's morgens komen zetten we de deuren even tegen elkaar open om door te waaien, omdat 's nachts het systeem uitstaat vanwege energieverbruik en geluidsoverlast. Ventilatiroosters in het systeemplafond houden we vrij en maken we schoon als we zien dat ze vies zijn. Ramen staan zoveel mogelijk open voor frisse lucht, mits de temperatuur dit toelaat (thermostaat uit in de winterperiode als je de deur opent ivm energieverbruik).
- *Rook:* Het is in ons gehele dagverblijf verboden te roken!! We gebruiken geen wierook, gelkaarsen of waxinelichtjes.

Verspreiding via de handen:

- *Handen wassen:* Dit is door het Corona-virus nog belangrijker geworden en we zullen hier nog beter op letten!

- We wassen onze handen met vloeibare zeep – verdeeld over gehele handen en spoelen goed schoon - en drogen direct onze handen af met een schone handdoek of papier. We leren dit ook aan de kinderen. In elk geval na het binnen/buiten spelen, voor elke maaltijd en na elk wc-bezoek wast iedereen de handen. We helpen hen steeds herinneren. We helpen waar nodig. Daarnaast wassen we handen bij zichtbaar vieze handen, bij verkoudheden, na dierenbezoek, na vuile was aangeraakt te hebben, na knutselactiviteiten, na billen afvegen, na aanraking met braaksel/ontlasting, voor het bereiden van voedsel, na wondverzorging, na schoonmaakwerk, na elke verschoning van een kind. Na elke maaltijd wassen de kinderen zelf hun handen met washandjes: voor elk kind een eigen/aparte. Ze vinden het erg leuk om zelf te doen. Baby's en jongeren tot ca. 1,5 jaar helpen we. Na gebruik gaan ze direct in de wasmand. De ouderen vanaf ca. 1,5 jaar wassen hun handen bij de kraan in de badkamer. Bij de Kastanjes en BSO wassen kinderen zelf hun handen bij de wc's.
- Voor de opbouw van hun weerstand is het goed dat niet alles steriel gemaakt wordt, maar na bezoek aan de dieren en buitenspelen wassen we natuurlijk de handen (daar hebben we een speciale was-trog voor in de hal)
- Persoonlijke hygiëne zoals kleding, nagels en sieraden, handschoenen: Onze kleding is praktisch, schoon en goed wasbaar. We houden onze nagels kort dragen geen nagellak i.v.m. schilfers. Uitzondering hierop zijn gel-nagels, deze schilferen niet. Groepsleiding kiest zelf of ze handschoenen aandoen bij het verschonen. We wassen onze handen met vloeibare zeep en gebruiken daarna handalcohol. Zie ook ons Protocol Hygiëne (in de witte kast bij de trap in het hoofdgebouw)

Verspreiding via voedsel en water:

- *Voeding:* Boodschappen gaan direct in de koelkast die op 6°C staat. Deze is voorzien van een thermometer zodat we op tijd kunnen zien of het te warm is. Koelkasten worden wekelijks schoongemaakt. We zetten de datum van opening op alle verpakkingen. Aangezien we ruim de tijd nemen voor de maaltijden, zetten we alles na ongeveer een uur weer terug in de koeling. Zuigelingsvoeding bewaren we bij 4°C
- Alle *etenswaren* zit in doosjes, bakjes, zakjes en potten zodat het schoon blijft. We gebruiken voor elke pot een eigen lepel of mes zodat er geen etenswaren mengen i.v.m. schimmelvorming. We schrijven de datum van openen op de verpakking. Kruiden vegen we op. Vanwege onnodige verspilling bewaren we restjes 1 dag in de koelkast. Kan het dan nog niet gebruikt worden dan gooien we het weg of geven we het aan de kippen of koeien.
- *Voedselbereiding:* eten en verschonen gebeurt gescheiden in een schone ruimte met schoon materiaal. We wassen eerst onze handen als we voedsel bereiden. We hebben een aparte wc/verschoonruimte, een aparte keuken in de hal en een kleine pantry op de groep. We hebben inmiddels een professionele oven om het eten in te bereiden. Dit geldt ook voor Kastanjes en Klavers (boven in hoofdgebouw) en Klimop en Kamperfoelie (bijgebouw)
- De *warme maaltijd* (kant en klaar seizoens-maaltijden van Lekker en Vers) verhitten we tot 75 °C in de oven op ca. 160 °C (in ovenschalen afgedekt met alu folie), een speciale thermometer geeft aan of de temperatuur bereikt is. We brengen het dan direct van uit de keuken naar de groep zodat het een beetje af kan koelen.
- *Serviesgoed en Bestek (Vaat):* bij elke maaltijd worden schone bекers, borden en bestek gebruikt; gaan direct na gebruik in de afwasmachine of afwassen.

Verspreiding via oppervlakten:

- *Aankleedkussens:* bij de Korenbloemen en Klapprozen zijn voorzien van speciaal desinfecterend materiaal, ze worden na elke verschoning, aan het einde van de dag en bij zichtbaar vuil gereinigd. Bij de Krokussen gebruiken we een hoes om het aankleedkussen plus handdoeken. Deze gaan elke dag in de was. Na contact met bloed, spuug of diarree maken we direct schoon en desinfecteren we met alcohol.
- *Luiers:* gooien we direct in de luierbak naast of op de commode. (tussen de middag en einde dag gooien wij deze leeg)
- *Potje:* wordt zeer weinig gebruikt en staat in het kastje in de wc-ruimte. Na gebruik wordt het met zeep omgespoeld.
- *Kinder wc's:* worden tussen de middag en aan het einde van de dag schoon gemaakt (ook bij Kastanjes, Klavers, Klimop en Kamperfoelie)
- *Handdoeken:* worden na elke verschoonronde vervangen (10 uur -13 uur - 15 uur - 18:30)

Verspreiding via de dieren:

- Er zijn dieren aanwezig – we zitten bij de boerderij. We zijn ons ervan bewust dat met zoveel dieren om ons heen de kans groot is dat een kind er mee in aanraking komt en er iets kan gebeuren. Die risico's willen we kleiner maken door de kinderen de omgang met dieren te leren en dat wij er steeds bij zijn tijdens bezoeken. We gaan met de kinderen onder begeleiding naar de kippen, koeien, kalfjes en konijnen en vertellen wat ze wel kunnen doen. Voeren doen we voorzichtig. Kinderen met een allergie voor dieren laten we dan een andere activiteit doen.
- Bij de konijnen is een paar keer in vingers gebeten, waarvan één ernstig. Daardoor hebben we per april 2021 afgesproken dat we met 2 kinderen tegelijk in het hok gaan, zodat we beter op kunnen letten. Daarnaast hebben we het gaas rondom de ren verder afgeschermd zodat er geen vingers meer door kunnen.
- Een paar poezen van de boerderij vinden de hoeveelheid kinderen leuk en laten zich graag aaien. Als het ze te veel wordt rennen ze weg. We blijven er alert op dat de kinderen hen met rust laten en voorzichtig benaderen. Soms komt er poes binnen op bezoek. Bobby en Daisy de honden van Anja en Piet lopen ook rond, maar zijn vooral gericht op hun baasjes. Gelukkig komen ze regelmatig op bezoek en in de tuin. Ook als er puppy's zijn komt Anja ze regelmatig laten zien of mogen we bij de puppy's op bezoek. Ouders met hond kunnen deze wel meenemen bij het brengen of halen als ze willen. Wel graag aan het hek bij de fietsenstalling vastleggen voor degenen die het minder prettig vinden om loslopende honden tegen te komen. Meestal vinden de kinderen het erg leuk. Zo leren kinderen op een gemakkelijke en natuurlijke manier met dieren omgaan. Het werkt tevens heel goed voor angstige kinderen. Overigens heeft onderzoek aangetoond dat kinderen die opgroeien met dieren minder last hebben van allergieën.
<https://nos.nl/artikel/2055954-opgroeien-met-dieren-vermindert-kans-op-allergie.html>
- In de tuin komen vogels en insecten voor, maar dat vinden ze vooral erg leuk. We leren ze dat vogelpoep niet om te eten is en insecten zelf kunnen lopen. Uiteraard zorgen we ervoor dat de buitenruimte schoon en opgeruimd is als we in de tuin zijn.

Ziekte, iets om over na te denken:

Niemand vindt het leuk om ziek te zijn, ook kinderen niet. Maar om weerstand op te bouwen en je lichaam te reinigen is het (soms) nodig om ziek te worden. Toch is het niet nodig om expres ziek te worden door anderen of anderen ziek te maken. Hier zit nu het dilemma voor jonge kinderen in de kinderopvang. Door een ziek kind naar ons te brengen (en zeker bij de Krokussen-babygroep) stel je andere kinderen onnodig bloot aan bacteriën/infecties. Met name als het gaat om besmettingsgevaar zoals diarree, oogontsteking, krentenbaard, hand-mond-voetziekte en koortslip: ook al lijkt de aandoening onschuldig, de jongste groep is erg gevoelig en kwetsbaar.

Wij begrijpen heel goed dat het soms erg moeilijk is (zeker als je kind wat vaker ziek is) om thuis opvang te regelen of steeds een vrije dag te nemen. Maar bekijk ook eens de andere kant: als jouw kind ziek wordt door een ander kind dan ben je hier zeer waarschijnlijk niet blij mee. En wanneer ons personeel ziek wordt, kunnen wij niet meer de goede, verantwoorde opvang bieden die we graag willen. Daarom vragen we je kind thuis te houden als zij/hij ziek is. Of op te komen halen als hij/zij bij ons ziek wordt. (zie hiervoor ook ons Ziekteprotocol)

In dit kader hebben we dit jaar wel wat geleerd omtrent het corona-virus en krentenbaard: dat het snel kan gaan met verspreiding en voorzichtigheid belangrijk is.

We volgen in uitzonderlijke gevallen (zoals bijvoorbeeld met het corona-virus) de richtlijnen van RIVM, Gemeente en GGD-Gooi en Vechtstreek.

4. Omgang met kleine risico's

<https://www.veiligheid.nl/kinderveiligheid/spelen/risicovol-spelen> geeft een mooie uitleg over risicovol spelen. Wij onderschrijven dit graag, aangevuld met de theorie van Marianne de Valck

<https://speelgoedadvies.nl/publicaties/aandacht-voor-spelen> en Janusz Korczak

<http://korczak.nl/stichting/janusz-korczak/>

Al jong begrijpen kinderen dat bepaalde dingen wel of niet mogen, maar pas vanaf de leeftijd van gemiddeld twee jaar kun je kinderen echt leren omgaan met diverse kleine risico's, omdat ze dan de context van afspraken in relatie tot het risico leren begrijpen. Vanaf een jaar of twee kun je dus afspraken leren maken met de kinderen om kleine risico's te voorkomen. Wel is het van belang dat deze afspraken en regels veelvuldig herhaald worden om te zorgen dat ze gaan beklijven. Het is geen onwil dat kinderen de regels overtreden of niet onthouden, het duurt gewoon heel lang voordat ze weten wat de bedoeling is. Dat geldt echt voor alle leeftijden.

Een regel is dát wat wij als volwassenen bepaald hebben (bijvoorbeeld "de bank is om op te zitten", "springen doe je op de trampoline")

Een afpraak maak je echt samen:

- "Zullen we dan (voortaan) ...",
- "Akkoord dat je ... ?"
- "Gaan we nu/voortaan/dan .../?"

Te bezegelen met ook echt uit te spreken "afgesproken?" en dat samen echt menen.

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren.

Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: [veiligheid.nl/risicovolspelen/](https://www.veiligheid.nl/risicovolspelen/)]

Onze missie is de kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed/materiaal voorkomen. Maar met over-bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's.

Een bult, een schaafwond, een sneetje of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden (elkaar helpen of troosten bijv.)

Daarom aanvaarden wij bij KinderKade de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier mee omgaan.

We onderschrijven het principe van Janusz Korczak en Marianne de Valck: kinderen hebben recht op een bult, vallen en/of schaafwond, daar leren ze hun lichaam en hun grenzen mee kennen. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich tijdens speelsituaties of activiteiten wel houden aan diverse regels en omgangsvormen. Daarnaast zijn er regels over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. Zie hiervoor ons pedagogisch beleid (map in de witte kast bij de trap in het hoofdgebouw).

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede regels en afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van regels zijn: het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een arm voor de mond tijdens niezen of hoesten. We helpen hen steeds herinneren. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de luier emmer mogen spelen, maar wel zelf hun luier weg mogen gooien. Daarna handen wassen uiteraard.

De regels worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Zoals bijvoorbeeld opruimen/alles weer op z'n plek zetten voorafgaand aan een activiteit of spel, handen wassen voordat we gaan eten of extra in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn. Wij versterken dit door zelf het voorbeeld te geven (bijvoorbeeld hoesten in de elleboogholte, heel vaak handen wassen) en onszelf ook aan de regels te houden. Dit geldt voor alle leeftijden en zijn we al gewend voor de corona-uitbraak.

Concreet voorbeeld uit de praktijk

Klimmen op boomstam: kinderen mogen bij Kinderkade klimmen op de boomstammen. Jonge kinderen worden begeleid door de groepsleiding en gestimuleerd om het zelf te doen, oudere kinderen gaan zelf. Kinderen klimmen op de boomstam, lopen er overheen en springen er weer van af, of glijden als je nog niet durft te springen. Risico's hierbij zijn vallen, schaven, een splinter oplopen. Zoals we eerder al beschreven vinden wij dat dit erbij hoort, wij willen kinderen niet over-beschermen en hen tekortdoen als het gaat om ontwikkelen van zelfvertrouwen, probleemoplossend vermogen, motorische vaardigheden e.d. Opgroeien is vallen en opstaan en dat hoort bij het leven. De regels over het klimmen zijn afgestemd op de leeftijd van het kind en is dus anders voor een dreumes dan voor een peuter. Een regel met een dreumes is: klimmen met de groepsleiding aan de hand of in de buurt, afspringen als er een grote zitzak naast de boomstam is geplaatst. Een oudere peuter kan zelf op de boomstam klimmen zonder daarbij fysiek te worden vastgehouden of ondersteund door de groepsleiding, een oudere peuter kan ook zelfstandig van de boomstam af klimmen of op het gras springen. Als hierbij een schram of een blauwe plek ontstaat, dan troosten wij onze kinderen en verzorgen het wondje, we vertellen daarbij dat de pijn over zal gaan en dat het zo leuk is dat ze het toch maar hebben gedaan en gedurfd. De een zal meteen nog een poging wagen, de ander zal dat niet doen. Wij volgen hen daarin en pushen niet, ieder kind heeft een eigen tempo. Door het zelf te doen leert een kind zijn eigen grenzen kennen, fysiek en emotioneel. Wanneer een kind door een volwassene ergens opgezet wordt waar hij zelf nog niet aan toe is of kan, dan kan hij juist schrikken en vallen en het niet meer durven.

Een ander voorbeeld uit de praktijk: Soms gebeurt het dat de witte banken gebruikt worden om overheen te lopen en vanaf te springen als kinderen de boomstronk nog net even te eng vinden en daar veel plezier mee hebben. We zien dan hun zelfvertrouwen groeien, want dit kunnen ze al well

5. Thema's uitgelicht

5.1 Grensoverschrijdend gedrag

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: "elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen". In gewoon Nederlands: het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd.

Grensoverschrijdend gedrag kan onderverdeeld worden in:

- Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke agressie zoals slaan, schoppen, krabben, bijten of te weinig voeding, aandacht en/of verzorging)
- Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie zoals dreigen, schreeuwen, schelden, pesten, stelselmatig negeren etc.)
- Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting)
- Vernieling van eigendommen van een ander en/of het zonder toestemming betreden van de binnen- en buitenruimten van het kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang.
- Of grensoverschrijdend gedrag regelmatig of incidenteel plaatsvindt: het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of geen grensoverschrijdend gedrag is, kan alleen door het slachtoffer worden beantwoord. Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend worden aangepakt.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen:

- kind en kind
- ouder/verzorger en kind en vice versa
- medewerkers (inclusief stagiaires) en kind en vice versa
- medewerker en medewerker en vice versa
- ouder en medewerker en vice versa
- derden die werkzaamheden verrichten bij KinderKade bv glazenwasser, klusjesman, vrijwilliger in wisselwerking met medewerker kind of ouder.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op KinderKade heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens team- en werk- overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode Huishoudelijke geweld en kindermishandeling wordt goed bestudeerd.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct mogen zeggen als zij bepaald gedrag ervaren dat zij niet wenselijk vinden. Bijvoorbeeld "ik wil niet dat je me duwt/slaat/afpakt" in plaats van "stop hou op", dan weet de ander precies waar hij/zij mee dient te stoppen. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.
- We zijn bezig om ons te scholen in pestgedrag en wellicht komt daar een protocol uit voort.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- We werken met het vier-ogen-principe
- Medewerkers kennen het vier-ogen-principe

- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogen-principe niet goed wordt nageleefd.
- Alle deuren zijn voorzien van ramen om zicht op elkaar te hebben. Slaapkamers worden wat licht gehouden zodat we de kinderen en elkaar kunnen zien.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt. Slaan, schoppen doe je op de bokszak of de grond/het gras/een kussen. Bijten kun je in een washand/handdoek.
- We hebben een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Medewerkers kennen de meldcode en passen deze toe bij een vermoeden van kindermishandeling.
- Medewerkers worden bijgeschoold op thema's van grensoverschrijdend gedrag, huiselijk geweld en kindermishandeling. Elke Teamvergadering zal de aandachtsfunctionaris een presentatie geven over een bepaald stukje van de Meldcode. Ook zal zij zich inspannen om recente informatie te delen via de mail (en soms app) zodat we allemaal op de hoogte blijven.
- Velen hebben ook de Meldcode app op hun mobiele telefoon geïnstalleerd.

Vier ogen principe

Op de dagopvang is het wettelijk verplicht het vier-ogen-principe toe te passen. Dit houdt in dat er te allen tijde een tweede volwassene de handelingen van een andere volwassene jegens de kinderen visueel en of auditief kan waarnemen. Het vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

De dagopvang op KinderKade is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Beleid Vier-ogen-principe:

Om het vier-ogen-principe te waarborgen zijn alle ramen in en rondom het huis tot 50 en 60 cm boven de grond geplaatst. Alle groepen hebben een tussenraam waardoor we elkaar kunnen zien en inseeinen als we elkaar nodig hebben. De slaapkamerdeuren zijn voorzien van een rond raam op ooghoogte. Tevens zijn alle slaapkamers voorzien van babyfoons waardoor we de kinderen en elkaar kunnen horen, deze staan altijd aan als er kinderen (met of zonder leidster) in de slaapkamers zijn. De verschoonruimte is rondom voorzien van glazen deuren en ramen. Als we buiten spelen met één leidster dan blijft de deur open (evt. op een kier) zodat we elkaar kunnen horen en je kunt elkaar ook zien door de ramen en de deuren. Piet en Anja van het aangrenzende pand kunnen ons zien en horen als we buiten spelen. Marit kan ons horen (en zien) als ze op het balkon staat of de balkondeur open staat vanuit haar kantoor op de eerste verdieping. Tijdens de lunch staan de babyfoons aan zodat we elkaar en de kinderen kunnen horen.

Bij de BSO zijn deze richtlijnen minder strikt.

5.2 Achterwachting

Op het moment dat de groepsleiding aan het werk is moet het voor haar duidelijk zijn wie zij kan bellen als zij ondersteuning nodig heeft.

Op het moment dat zich een calamiteit voordoet (collega ziek; kind ziek; ongeval met kind) waardoor een collega de locatie moet verlaten, met als gevolg dat de BKR-regeling overschreden wordt moet voor haar duidelijk zijn wie zij kan bellen. Deze achterwachting stelt dat er binnen 15 minuten een collega of volwassene ter plaatse moet zijn. Als dit geen collega is, maar een externe achterwachting wordt deze alleen ingezet in het geval van acute nood of calamiteiten.

Hieronder een schema waarin onze achterwachtregeling concreet wordt voorgesteld.

Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Sandra	Sandra			Sandra
	Betty			Betty
		Manja		
		Judith		Judith
Marit	Marit	Marit	Marit	Marit
			Anouk	Anouk
Fieke (9.30-13.30)	Fieke (9.30-13.30)		Fieke (9.30-13.30)	Fieke (9.30-13.30)
	Evelien (09:00-13:30)		Evelien (09:00-13:30)	
Anja	Anja	Anja	Anja	Anja
	Brenda		Brenda	Brenda
		Ielse		
			Margit	
Yvonne (13:00-18:30)	Yvonne (13:00-18:30)	Yvonne (13:00-18:30)	Yvonne (13:00-18:30)	Yvonne (13:00-18:30)

Bij KinderKade zal nooit slechts 1 leidster aanwezig zijn omdat er te veel groepen zijn en er altijd geopend en gesloten wordt met tenminste twee leidsters.

6. EHBO

Bij KinderKade doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit niet geheel te voorkomen en in sommige gevallen zelfs nodig om zekerder, sterker, grenzen te verleggen en weerbaarder te worden. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO of BHV noodzakelijk is. Om die reden is besloten het voltallig personeel zowel een EHBO als een BHV diploma te laten halen. Er zijn dus altijd ruim voldoende mensen met een diploma in huis.

7. Communicatie en afstemming intern en extern

Intern en extern betrokkenen (pedagogisch medewerkers, pedagogisch medewerkers in opleiding, stagiairs, vrijwilligers en ouders)

Op KinderKade zorgen we ervoor dat alle medewerkers zich bewust zijn van de veiligheids- en gezondheidsrisico's en met deze risico's kunnen omgaan.

We vinden het belangrijk dat alle medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. In de overleggen bespreken we steeds een hoofdstuk of thema uit het beleid. Daarvan wordt verslag gemaakt en gemaild aan alle medewerkers.

Wanneer een nieuwe medewerker bij KinderKade komt werken zorgen we dat we het bespreken tijdens de inwerkperiode en krijgt diegene de laatste versies van alle beleid in een mapje mee naar huis of per mail toegestuurd.

Tijdens team overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar en risico's te

signaleren. Vanwege de corona-uitbraak gaan de teamvergaderingen en werkoverleggen via Teams, daardoor zullen we een andere manier hanteren met een vragenvuur en presentaties via de mail. Jaarlijks verzorgen Evelien H. en Fieke een Beleidsquiz, welke door iedereen ingevuld wordt. Er komt dan terugkoppeling met de antwoorden van allen waardoor het weer besproken wordt met elkaar.

Tijdens een intakegesprek berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Zo zijn ouders direct op de hoogte van onze visie hierop. Bij een intake krijgt elke ouder een mapje met daarin de meest recente versies van het beleid. In de nieuwsbrief worden zij op de hoogte gesteld van wijzigingen.

Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen. Feedback en vragen van ouders nemen wij serieus. Ouders participeren actief in de oudercommissie en het organiseren van activiteiten (bijvoorbeeld brandweer komt, sportlesjes, muziekles). Jaarlijks verzorgt de oudercommissie een enquête onder alle ouders, met de uitkomst/feedback daarvan kunnen wij dan wat doen.

Uiteraard staan alle meest recente versies van beleid en protocollen op onze website www.kinderkade.nl

8. Ondersteuning en melding van klachten

We doen ons uiterste best om een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid. Desalniettemin kan het voorkomen dat er een verschil van inzicht over de uitvoering van dit beleid bestaat, zowel bij ouders als bij medewerkers. Aangezien feedback een belangrijk instrument in onze kwaliteitszorg is, willen wij op allerlei manieren borgen dat ouders en medewerkers zich over de uitvoering van ons beleid kunnen uiten. Hiertoe hebben wij een procedure voor informele feedback en een klachtenprocedure voor ouders.

8.1 Informele feedback

We staan open voor feedback en bespreken waarnemingen, opmerkingen en ervaringen het liefst direct met betrokkenen. Uitgangspunt in onze communicatie is dat we spreken over zaken die ons of onze kinderen zelf aangaan. Zie je iets waar je vragen over hebt, stel ze dan gerust aan de betrokken leidster. Op dezelfde manier spreken de collega's bij KinderKade elkaar aan. Soms is de verwachting anders dan uitvoering, of soms heb je iets waargenomen wat ons ontgaat. In alle gevallen stellen wij je feedback op prijs. Een informeel gesprek stelt ons in de gelegenheid onze handelswijze te verduidelijken, anderzijds nemen wij, als lerende organisatie, je opmerkingen mee naar onze teamvergaderingen zodat iedereen ervan op de hoogte is en kan meedenken

8.2 Interne klachtenprocedure ouders/verzorgers

Zowel een mondelinge als schriftelijke uiting van ongenoegen of ontevredenheid over het handelen en/of over de dienstverlening, noemen wij een klacht. Ons uitgangspunt is, dat een klacht van een ouder in direct contact tussen klager en betrokken medewerker snel en correct tot beider tevredenheid moet worden afgehandeld. We staan een open cultuur voor, waarin we elkaar persoonlijk aanspreken.

Wanneer een medewerker in een persoonlijk gesprek niet tot tevredenheid van beide partijen tot een oplossing kan komen, dan wordt de ouder verwezen naar Fieke en/of Marit voor een gesprek. Indien nodig kan relevante aanvullende informatie van derden ingewonnen worden. Klachten over de directie kunnen direct met Marit besproken worden. In alle gevallen is iedereen vrij om ook de oudercommissie om advies te vragen.

8.3 Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang

Wanneer je je in de behandeling van je klacht onvoldoende serieus genomen voelt door ons dan kun je contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang op telefoonnummer 0900-1877 of info@klachtenloket-kinderopvang.nl. Dit is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijg je advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen jou en de KinderKade. Deze dienst is gratis.

8.4 Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang

Is je klacht hierna nog niet opgelost? Dan kun je het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. Je betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet je eerst de interne klachtenprocedure van KinderKade doorlopen.

Bijlage 1 Protocol Hitte

Graag thuis al de eerste laag insmeren met zonnebrandcrème (liefst factor 50) dan kan het vast intrekken. En geef een petje mee alsjeblieft. Op school wordt niet gesmeerd dus ook voor de BSO-kinderen graag een eerste laag van liefst factor 50 in de ochtend aanbrengen en een petje in de rugtas.

Met temperaturen boven de 27°C gaat ons hitte-protocol van kracht. Dat betekent dat we een aantal maatregelen nemen zoals:

- Alle groepen hebben airco's: deze zetten we dan aan en stellen ze in op max. 10 °C lager dan de buitentemperatuur om de overgang niet te groot te maken.
- We bieden de kinderen elk uur water te drinken aan. Het is belangrijk om te drinken vóórdat de kinderen dorst krijgen. We houden daarom in de gaten of de kinderen voldoende drinken.
- Bij de BSO staat een jerrycan met water op tafel in de tuin zodat kinderen zelf kunnen pakken. In de groepsruimtes kunnen ze zelf water pakken bij de kraan, we zorgen dat er bekertjes klaar staan. Bij KDV staan kannen water op tafel in de tuin om de kinderen extra drinken te kunnen geven.
- We gaan vroeg in de ochtend en laat in de middag naar buiten. We blijven binnen tussen 12.00 en 15.00 uur op advies van RIVM. <https://www.rivm.nl/nieuws/hitteplan-actief-voor-heel-nederland>
<https://www.rivm.nl/zonkracht>
- Baby's houden we altijd uit de zon en ze slapen dan niet buiten.
- In de kinderwagen kan eventueel wel, in de schaduw: maar zonder doek eroverheen!
<http://stichtingveiligkind.nl/>
- Eventueel ventilatoren aan in de slaapkamers, geldt vooral voor de Krokussen. In slaaptijd bij Korenbloemen en Klaprozen kunnen de deuren openblijven om koele lucht van de airco's toe te voegen. Bij de Kastanjes blijven de airco's ook aan staan tijdens het rusten.
- Om de jongsten genoeg te laten drinken doen we extra water bij de melkproducten en bieden meer eten aan met veel vocht, zoals vers fruit (bijv. watermeloen, mango, sinaasappel) en groenten (zoals komkommer, tomaatjes).
- We plannen geen intensieve bewegingsactiviteiten en passen het spel aan bij voorkeur op een koele plek. Soms is het binnen prettiger vertoeven dan buiten. Dit bekijken we per dag.
- We laten kinderen niet te lang in de zon spelen en smeren meerdere keren per dag in met liefst factor 50 en doen juist T-shirts aan.
- We zetten hoeden/petjes op. Geef deze mee alsjeblieft.
- We laten kinderen enkel in een rompertje (met luijer) of hemd en onderbroek onder een lakentje slapen.
- De gordijnen laten we dicht als de zon op de ramen schijnt.
- De tuindeuren en ramen blijven overdag dicht ivm met de airco's, anders komt er steeds warme lucht naar binnen. In de nacht zetten we ze open om frisse buitenlucht toe te laten (tenzij het boven de 27 °C blijft, dan heeft het geen zin).
- We zoeken verkoeling met waterspeltjes en zwembadjes. We plaatsen deze in de schaduw en zorgen dat er altijd toezicht is. We verversen het water iedere dag. Het grote zwembad van de BSO heeft een pomp- en filtersysteem en blijft gevuld. Tevens willen we waterverspilling voorkomen en zoeken we naar duurzamere oplossingen.

Bijlage 2   Protocol Vermissing

Inleiding

Ondanks de voorzorgen en onze alertheid kunnen kinderen aan onze aandacht ontsnappen, weggroepen of weglopen. Daarom hebben we een protocol opgesteld, zodat we doelgericht kunnen handelen en het overzicht kunnen behouden.

In dit protocol is preventief beleid omschreven om het risico op vermissing zo klein mogelijk te maken. Mocht een kind toch vermist raken, dan zijn er voor de verschillende scenario's stappen omschreven om overzichtelijk te kunnen handelen.

1. Wat verstaan wij onder 'vermissing kind'

- Als een kind tijdens het verblijf op KinderKade zoekraakt
- Het kind zonder toestemming meegenomen is door onbevoegde personen

Wanneer is de kans het grootst dat een kind vermist wordt:

- Bij het brengen naar en halen van het KDV
- Bij het halen van de kinderen uit school.
- Bij het zelfstandig buiten spelen.
- Wanneer kinderen naar het toilet gaan tijdens het buitenspelen.
- Tijdens een uitje

2. Preventief beleid

- Elke medewerker op de groep weet hoeveel kinderen er op de groep aanwezig moeten zijn aan de hand van de daglijst met kinderen (zie chromebook, bord en tablet).
- Ouders wordt verteld, tijdens de intake en via de huisregels dat zij dienen door te geven wanneer hun kind niet op de opvang komt of door een ander opgehaald (mogen) worden.
- Mocht een kind niet op het schoolplein verschijnen: vraag dan eerst de leraren op school of ze weten waar het kind is. Het wil nog wel gebeuren dat een kind niet bij ons is afgemeld (als het ziek is bijv.).
- Bel Marit of zij een mail of telefoontje heeft gehad dat het betreffende kind niet mee gaat naar KinderKade
- Een kind wordt niet meegegeven aan personen waarvan niet 100% zeker is dat dit goed is. We bellen ouders als we het niet vertrouwen of niet zeker weten of deze persoon je kind mag meenemen. Ook als het iemand is die wel vaker komt halen, maar niet is doorgegeven.
- Kinderen wordt aangeleerd om te vertellen wat ze gaan doen en waar ze heen gaan (zoals "ik moet plassen", "mag ik wat van boven halen?")
- Met de kinderen worden goede afspraken gemaakt over de plekken waar zij niet mogen komen om hun veiligheid te waarborgen (bijvoorbeeld: voor de poppetjes blijven op het parkeerterrein, alleen onder begeleiding naar de koeien).
- Medewerkers zijn op de hoogte welke kinderen toestemming hebben om alleen buiten te spelen of zelfstandig uit school mogen komen (bijvoorbeeld fietsen vanaf de brug naar KinderKade).
- Medewerkers zijn op de hoogte van de bezigheden van de kinderen. Wanneer kinderen naar buiten gaan om te spelen of andere activiteiten te doen, wordt dit doorgegeven aan de groepsleiding.
- Medewerkers zorgen ervoor dat een invalkracht/stagiaire goed op de hoogte is van deze preventieve maatregelen.

3. Stappenplan vermissing

Wanneer je ontdekt dat je een kind uit de groep mist, kun je een aantal dingen ondernemen, die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

- Meld bij je naaste collega van de groep dat er een kind vermist is. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega zodat je je kunt richten op het vermiste kind.
- Blijf kalm en denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het kind heen kunnen zijn gegaan?
- Bekijk eerst goed alle kamers, gangen, slaapkamers & toiletten etc. Roep ondertussen het kind. Kijk op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen in de rest van het pand en de tuin. Het komt nogal eens voor dat een kind zich verstopt of ergens in slaap is gevallen.
- Wanneer er tijdens de vermissing buiten werd gespeeld, kijk je goed waar het kind heen kan zijn gegaan. Voordeel is dat we in open terrein zitten en 1 lange dijk weg hebben. Bedenk wat interessant kan zijn voor een kind. Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen lopen: bijvoorbeeld sloot, boerenerf van Anja en Piet, de dijkweg, tussen de auto's op de parkeerplaats, stal.
- Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
- Schakel na 10 minuten zoeken meerdere collega's in om te helpen zoeken. Alle BSO-collega's hebben hun mobiel mee en aan. Na 10 minuten zoeken is iedereen weer bij KinderKade.
- Geef een andere collega opdracht Marit en/of Fieke te bellen. Deze neemt contact op met de ouders.
- Na deze 20 minuten zoeken, bel je de politie.
- Noteer de naam van de politiefunctionaris die je aan de telefoon gesproken hebt en de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon is aangewezen.
- De politie zal de zoektocht over gaan nemen, maar wij blijven – waar mogelijk- ook mee zoeken.

NB: Tijdens een uitje spreek je af welke medewerkers bij de kinderen blijven en welke gaan zoeken. Ook hier spreek je af om elkaar na 10 minuten zoeken weer te treffen. Laat ook een medewerker de organisatie van het pretpark, dierentuin of waar je ook bent inlichten. Deze kunnen het kind dan ook omroepen of iets dergelijks.

3.1. Wanneer het vermiste kind terecht is

- Bel je direct de ouders
- Informeer je de politie wanneer deze ingeschakeld is.
- Informeer je alle betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
- Ga na wat de reden van de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden. Geef dit ook door aan collega's zodat iedereen ervan leert.

3.2 Vermissing van een kind wanneer het niet komt opdagen op de opvang

- Vraag andere collega's of Fieke/Evelien/Marit of zij iets weten van het kind. Heeft een ouder gebeld, gemaild of een app gestuurd aan Marit?
- Wanneer een kind niet komt bij KinderKade, terwijl het wel verwacht wordt, wordt er contact met ouders opgenomen of het kind daadwerkelijk aanwezig zou moeten zijn.
- Ook wordt er voor de BSO-kinderen contact opgenomen met school of het kind daar wel is geweest.
- Wanneer niemand weet waar het kind is wordt het stappenplan vermissing gevolgd.

3.3 Vermissing bij school

- Vraag leerkracht of het kind wel op school is geweest. Bel Marit of zij een mail of telefoontje heeft ontvangen dat het kind niet op school is of zelf naar huis is.
- Bel de ouder(s) om te vragen of hun kind thuis is, gaan spelen of al eerder opgehaald is.
- Vraag hulp aan omstanders zoals leerkracht, ouders en eventueel groepsleiding van de Spetters (BSO in Jozefschool van SKBNM) of in Muiderberg de collega's van Villa Zeezicht (SKBNM) of collega's van SKBNM bij P.C. Hoofdschool Muiden.
- De andere medewerkers houden de kinderen op het schoolplein en kijken rond.
- Vraag de leerkracht in school te kijken.
- Vraag ouders te helpen om de school heen te kijken. Vraag hen terug te komen als ze het kind wel/niet gevonden hebben.
- Daarna bel je ouders om te overleggen.

- Na 10 minuten bel je naar KinderKade voor hulp.
- Na 20 minuten zoeken, bel je de politie.
- Noteer de naam van de politiefunctionaris die je aan de telefoon gesproken hebt en de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon is aangewezen.
- De politie zal de zoektocht over gaan nemen. Waar mogelijk blijven wij ook meezoeken.
- 3.1 gaat in werking als het kind gevonden is

3.4 Vermissing op ons terrein

Ook al staat er een hek om de KDV en BSO-tuin er zijn altijd momenten waarop kinderen ongezien weg kunnen komen, blijf dus alert!!

- Meld bij je naaste collega van de groep dat er een kind vermist is. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega zodat je je kunt richten op het vermiste kind.
- Blijf kalm en denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het kind heen kunnen zijn gegaan? Koeienstal, bij de kippen, achter een hooibaal, bij het melken, schuur van Anja en Piet?
- Vraag Anja en/of Piet of ze mee kunnen zoeken op hun terrein.
- Schakel na 10 minuten zoeken meerdere collega's in om te helpen zoeken. Alle collega's hebben hun mobiel mee en aan. Na 10 minuten zoeken is iedereen weer bij de hal van KinderKade.
- Geef een andere collega de opdracht Marit en/of Fieke te bellen. Deze neemt contact op met de ouders.
- Na deze 20 minuten zoeken, bel je de politie.
- Noteer de naam van de politiefunctionaris die je aan de telefoon gesproken hebt en de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon is aangewezen.
- De politie zal de zoektocht over gaan nemen.
- 3.1 gaat in werking als het kind gevonden is.

Bijlage 3   **Stappenplan (bijna) ongevallen**

Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarbij zien ze geen gevaar. Hoe ouder kinderen worden, hoe beter ze leren wat wel en wat niet mag en wat wel en niet gevaarlijk is. Naast door kinderen veroorzaakte ongevallen zijn er ongevallen die ontstaan door onveilig handelen van een volwassene (verkeerd toedienen van medicijnen, onvoldoende toezicht houden of een incident in de omgeving, denk bijvoorbeeld aan brand, of het vrijkomen van giftige dampen). Niet alle veiligheidsrisico's kunnen worden afgedekt, wel moeten de risico's tot een aanvaardbaar minimum worden gereduceerd zodat de kans op ernstig letsel voorkomen kan worden. Doel van dit stappenplan is om ervoor te zorgen dat medewerkers weten wat ze moeten doen als een ongeval zich voordoet en dat de wijze waarop wij ongevallen registreren bekend is.

Bij lichte ongevallen spreken wij over die ongevallen waarbij de verwonding binnenshuis verzorgd kan worden. Dit kan dus een snee in de hand zijn die met een pleister of evt. zwaluwstaart wordt verbonden, een schaafwond of een zalfje voor de bult op het hoofd.

Bij ernstige ongevallen zijn de verwondingen dusdanig dat er hulp ingeroepen moet worden van een hulpdienst o.a. Botbreuk, vleeswonden, verbranding, inwendig letsel of hoofd-/hersenschuddingen, verkeerd toedienen medicatie. Hulp inroepen van een hulpdienst varieert van telefonisch consult bij de huisarts tot inschakelen van een ambulance.

Oorzaken van ongevallen kunnen zijn:

- Verbranding - Snijden - Vergiftiging - Steken - Verdrinking - Prikken - Verstikking - Stoten - Vallen - Botsen - Beknelling

Stappenplan bij een licht ongeval

1. Blijf rustig
2. Ga na wat het kind mankeert, wat er is gebeurd.
3. Eerste hulp bieden (iedereen heeft een EHBO-diploma) en/of zo nodig bhv-er inschakelen. Let hierbij op veiligheid en hygiëne van het kind en jezelf. (handen wassen voor wondverzorging)
4. Bel ouders voor overleg (dat ze naar huisarts of 1er hulp gaan)

Kleine snijwond: schoonspoelen onder de kraan, desinfecteer met alcohol, dek af met pleister of gaasje, geef rust en steun.

Snijwond groter/dieper dan 1 cm: spoel schoon onder de kraan, zwaluwstaart/hechtpleister plakken (als het te hevig bloedt: door naar de dokter), stelp bloeding, dek wond af.

Schaafwond: schoonspoelen of deppen, aan de lucht laten drogen

Val: na elke val opletten of een kind suf, duizelig, misselijk wordt. Vertrouw je het niet? Ga naar de huisarts of bel ouders dat zij gaan. Zeker na een val van 2x de lengte van het kind.

Stappenplan bij een ernstig ongeval

1. Blijf rustig, tref veiligheidsmaatregelen voor jezelf, andere kinderen, collega's en voor het slachtoffer.
2. Naar gelang de situatie en de verwonding van het slachtoffer pas je EHBO toe of laat een ehbo/bhv-er halen.
3. Doe geen dingen die het slachtoffer meer schade kunnen berokkenen. Blijf altijd bij het slachtoffer en probeer te kalmeren en gerust te stellen. Als de situatie het toe laat hou zoveel mogelijk de andere kinderen weg bij het slachtoffer.
4. Bel 112, geef door wat er is gebeurd, dat er een ambulance nodig is en waar de ambulance naar toe moet komen.
5. Neem ondertussen contact op met de ouders om door te geven wat er is gebeurd.
6. Laat bij spoed – als de ambulance niet nodig is om te komen – Marit of Fieke naar huisarts of 1^e hulp gaan en bel zelf de ouders zodat zij ook daarnaartoe kunnen gaan.

Geen ambulance nodig, wel contact of bezoek huisarts of EHBO noodzakelijk

1. Contact opnemen met ouders zodat ze op de hoogte zijn van het ongeval, zelf contact op kunnen nemen met hun huisarts voor advies en/of zo nodig zelf met hun kind naar de 1^e hulp of de huisarts kunnen gaan.
2. Als dat niet kan of het te lang duurt voordat ouders er kunnen zijn, bel dan Fieke of Marit. Zij kan dan met het kind naar de 1^e hulp of huisarts kan gaan. Als er meerdere collega's/stagiaires zijn, vraag je hen om ondersteuning tot Fieke of Marit er is. Je kunt dan alvast naar de huisarts/1^e hulp gaan.
3. Ga naar de huisarts van het eigen kind.
4. Neem mobiele telefoon en kind gegevens mee als je naar de huisarts of 1^e hulp gaat.
5. Spreek af dat ouders, zo mogelijk, naar de huisarts of 1^e hulp toe komen om de medewerker af te lossen.

Administratieve afhandeling van ongevallen en bijna ongevallen

- Overdracht van het (bijna)ongeval naar je collega die die dag werkt.
- Overdracht naar Fieke of Marit.
- De direct betrokken medewerker vult het registratieformulier ongevallen of bijna ongevallen in.
- Als er meerdere kinderen bij het (bijna) ongeval betrokken zijn, dan vul je voor ieder kind een apart formulier in.
- Marit ontvangt het ingevulde registratieformulier van de medewerker.
- Marit en medewerker bespreken het (bijna) ongeval.
- Marit inventariseert aan de hand van de registratieformulieren de aard van de (bijna) ongevallen en geeft hierbij aan welke actie ondernomen is.

Invullen registratieformulier ongevallen en bijna ongevallen

Door middel van het registreren van elk ongeval kunnen nieuwe risico's aan het licht komen waardoor er de juiste beslissingen en of maatregelen genomen kunnen worden.

Wanneer het ongevallenregistratieformulier invullen

In principe vul je voor elk ongeval een ongevallenregistratieformulier in. Het registratieformulier is bestemd voor de medewerker of de direct betrokkene. Ongevallen welke fysiek of emotioneel letsel hebben veroorzaakt, worden geregistreerd als de oorzaak ligt bij afwijkingen, onoplettendheid, huisregels of materialen. Vul voor elk incident een nieuw formulier in.

Zijn er meerdere personen bij het incident betrokken, vul dan voor elk persoon de gegevens in. Vul het formulier volledig in.

Wanneer het registratieformulier bijna ongevallen/ gevaarlijke situaties invullen

Als er een onveilige situatie is, die mogelijk zou kunnen leiden tot een ongeval. Of als een onveilige situatie tot een bijna ongeval heeft geleid.

Inleiding

1.1 Wat zijn calamiteiten?

Calamiteiten zijn onverwachte en veelal heftige gebeurtenissen die zeer ingrijpend zijn voor het werk in de kinderopvang. Alle categorieën van calamiteiten vereisen een andere manier van handelen. Voor alle situaties geldt dat in geval van calamiteiten het inroepen van hulp van andere volwassenen noodzakelijk kan zijn voor een goede en adequate benadering; dit ter beoordeling aan de dan aanwezige medewerker.

Het is ondoenlijk iedere denkbeeldige situatie te beschrijven. Daarom geldt in alle situaties allereerst:
DENK AAN JE EIGEN VEILIGHEID.
DENK AAN DE VEILIGHEID VAN DE KINDEREN.
GEBRUIK JE GEZOND VERSTAND!

2. Mogelijke soorten calamiteiten

2.1 Brand

Bij brand treedt het ontruimingsplan bij brand in werking. In het ontruimingsplan staat beschreven hoe de locatie op een veilige en snelle wijze ontruimd moet worden.

2.2 Ongevallen

Ongevallen met kinderen en/of ouder en/of medewerker.

Indien er sprake is van een situatie van bijvoorbeeld een ernstig ongeval, plotselinge ernstige ziekte, gif slikken dan is het belangrijk volgens duidelijke richtlijnen te werken:

- Raak niet in paniek, straal rust uit naar de kinderen;
- Breng een collega op de hoogte;
- Probeer een goede inschatting te maken van de toestand waarin het slachtoffer verkeert
- Verleen Eerste Hulp als je daartoe de kennis hebt. Raadpleeg zo nodig de gifwijzer en laat een EHBO/BHV-er komen
- Doe geen dingen die het slachtoffer meer schade kunnen berokkenen;
- Laat het slachtoffer nooit alleen;
- Bel of laat het alarmnummer 112 bellen
- Indien de situatie het toelaat haal andere kinderen weg bij het slachtoffer;
- Neem gegevens van het slachtoffer mee naar het ziekenhuis;
- Laat in ieder geval één volwassene meegaan naar het ziekenhuis als je met een taxi of ambulance gaat;
- Licht de ouders/noodadres zorgvuldig en zo spoedig mogelijk in. Maak hiervan een notitie. De notitie bevat: tijdstip van overleg, korte inhoud van het gesprek en eventueel genomen besluiten. Als ouders zeer snel ter plekke zijn gaan zij zelf mee naar het ziekenhuis;
- Stel Fieke en/of Marit zo snel mogelijk op de hoogte en vul het formulier registratie ongevallen in;
- Ontruim indien noodzakelijk.

2.3 Calamiteiten rondom ophalen van het kind

Het kind wordt opgehaald door een ander zonder dat je hiervan op de hoogte bent gesteld. Het is belangrijk volgens onderstaande afspraken te werken:

- Spreek in het intakegesprek af dat een kind alleen aan de ouders meegegeven wordt, tenzij de ouders laten weten dat het anders is;
- Geef nooit een kind aan een ander mee als je niet van tevoren door de ouders op de hoogte bent gesteld;
- Leg betreffende persoon de regels uit;
- Neem telefonisch contact op met ouders;
- Twijfel niet om bij agressief gedrag van een persoon de politie te bellen of bij een ernstige situatie 112;

Het kind wordt niet opgehaald.

- Bel ouders of diens werk;
- Bel noodadres;
- Overleg met Fieke of Marit;
- Indien de ouders en de persoon van het noodadres beiden onbereikbaar zijn bel dan Marit
- Zorg voor eten voor het kind en probeer zo rustig mogelijk te blijven;
- Informeer bij politie/huisarts of er informatie bekend is over de ouders;

2.4 Ongewenste personen

Signaleren van ongewenste personen om de locatie.

- Neem alle signalen serieus en ga na wat er speelt of wie er rondloopt;
- Haal de kinderen naar binnen en creëer veiligheid. Veiligheid voor jezelf en de kinderen staat voorop!
- Stel Marit direct van de situatie op de hoogte;
- Bel en informeer zo nodig bij derden (Zedenpolitie en scholen);
- Overleg met Marit hoe de ouders te informeren;
- Spreek af wat je doet om verdere onrust te voorkomen. Neem samen één lijn erin en spreek eventueel af om te vergaderen;
- Sta geen journalisten te woord. Stuur journalisten door naar Marit;
- Geef bij ouders van kinderen (met een toestemmingsformulier om zelfstandig naar huis te gaan) aan dat het verstandig is als ze de kinderen nu toch op komen halen.

2.5 Overval of ongewenste indringers

- Pleeg geen verzet en handel in het belang van de kinderen en van jezelf;
- Probeer een volwassene in te seinen, indien de veiligheid van de kinderen en de medewerkers dit toelaat, zodat iemand ongezien 112 kan bellen. Indien persoon/personen het pand weer verlaat/verlaten, bel dan 112 en probeer een signalement door te geven;
- Stel Marit zo spoedig mogelijk op de hoogte.

2.6 Schietincident

- Raak niet in paniek;
- Licht een collega in;
- Maak de situatie zo veilig mogelijk door bijvoorbeeld deur(en) op slot te doen;
- Bespreek geen zaken en emoties in het bijzijn van de kinderen; dit kan voor kinderen traumatisch zijn;
- Stel Marit zo spoedig mogelijk op de hoogte;
- Spreek af wat je doet om verdere onrust te voorkomen.
- Sta geen journalisten te woord. Stuur journalisten door naar Marit;
- Breng de ouders zo spoedig mogelijk op de hoogte;
- In een later stadium: licht de school van een eventueel aanwezige stagiaire in;
- Overweeg of het organiseren van een bijeenkomst voor ouders noodzakelijk/wenselijk is.

2.7 Inbraak

- Bel de politie om te komen kijken en aangifte te doen. Je kunt ook digitaal aangifte doen via de website;
- Kom nergens aan voor de politie is geweest of vraag bij telefonische melding of je al mag opruimen;
- Maak een lijst met alles wat je mist;

2.8 Calamiteiten veroorzaakt door apparaten

Tot deze categorie van calamiteiten horen bijvoorbeeld een overstroming, een stroomstoring of een storing aan de centrale verwarming en/of brand.

- Blijf kalm;
- Zorg dat de kinderen zo min mogelijk overlast hebben;
- Verplaats de kinderen, indien nodig, naar een andere ruimte.

3. Nazorg

- Evalueer met Fieke en Marit de situatie;
- Bespreek aan het eind van de dag met de ouders hoe de volgende dag(en) aan te pakken;
- Maak de situatie bespreekbaar met de (aanwezige) kinderen;
- Overleg of externe hulp noodzakelijk/wenselijk is;
- Heb je de juiste acties uitgevoerd/kunnen uitvoeren?;
- Wat zijn verbeterpunten?;
- Maak een verslag.